

Evaluatie van de monitoring afsluiten Duboislaan i.f.v. de paddentrek. Dirk Raes

Wachten op de oversteek

© Dirk Raes

Samen de witte lijn durven oversteken

© Rolf Van Steenkiste

De Duboislaan werd afgesloten op woensdag 10, donderdag 11 en vrijdag 12 april 2013 telkenmale van 20:00u. tot 06:30u. Het initiatief kwam van het Gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode.

Op woensdag werd een persmoment georganiseerd.

Zie :

<http://www.ringtv.be/videos/maatregelen-voor-paddentrek-in-hoeilaart-en-sint-genesius-rode>
alsook

<http://www.telebruxelles.net/portail/info/-communale-bruxelloise/uccl/24574-gare-aux-crapauds>
en

http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=DMF20130410_00536297

Stipt om 20:00u. (afsluiten) en 06:30u. (openen) werd de Duboislaan afgesloten door de boswachters van het BIM en ANB.

Telkens na het afsluiten werd ter plaatse gebleven tot omstreeks 23:00u. met het oog op een monitoring. Op woensdag was dit in aanwezigheid van Rolf Van Steenkiste en Patrick Huvenne.

Tevens werd in de zeer vroege ochtend (ong. 04:15u.-06:00u) een monitoring gedaan.

Hier dient opgemerkt dat dit geen systematische monitoring betreft, maar een momentopname. De cijfers zijn dan ook helemaal niet te vergelijken met deze van het rapport (3jaar overzetacties Duboislaan).

Voor paddentrek is het zeer belangrijk de weersomstandigheden opgemeten worden : zowel temperatuur als luchtvochtigheid -eventueel wind- spelen een rol.

Op woensdagavond 10 bedroeg de temperatuur om 22:00u. 7° C., terwijl het om 04:30u. 11°C was. Daarenboven begon het te regenen omstreeks 23:00u. en we kwamen in iets meer zuidwestelijke luchtstroom met als resultaat een temperatuurstijging.

Deze nachtelijke temperatuurinversie in combinatie met regen is ideaal voor de paddentrek.

Dit alles resulteerde in een matige trek tot 23:00u. Opmerkelijk is dat er om 05:00u. amper enkele dieren te zien waren, dit terwijl om 05:30u. kon vastgesteld worden dat 148 padden en kikkers de Duboislaan aan het oversteken waren. Terug een halfuur later was deze groep verdwenen ... allen waren overgestoken !

Dit geeft aan dat de Duboislaan snel overgestoken wordt, met de kanttekening dat dit is slechts een momentopname is en een cijfer van hoeveel dieren er die nacht effectief zijn overgestoken niet bekend is. Verrassend was ook dat de afgesloten St. Michielsdreef (*Teenbossendreef-Duboislaan*) zo'n 43 padden herbergde.

© Rolf Van Steenkiste

© Rolf Van Steenkiste

Op donderdagavond 11 bedroeg de temperatuur om 22:00u. 9°C, terwijl het om 04:30u. 8°C was. Een normale daling, echter om 04:20u. was er een echte hoosbui met water op de Duboislaan ... luchtvochtigheid 100%.

Was de trek in de vooravond eerder zwak, dan werd nu het startschot gegeven : 289 kikkers en padden staken de Duboislaan over om 4:45u.

Niet onbelangrijk was de waarneming van 73 vinpootsalamanders. Deze soort staat genoteerd als zeldzaam en is een Rode Lijst soort.

Zoals reeds vermeld, dit is slechts een momentopname en geeft geen idee hoeveel dieren er die nacht effectief zijn overgestoken !!

Bij de opening van de weg waren er nog enkele sloomerds (meestal mannetjes) die nog op het fietspad en soms op de Duboislaan zaten.

Tevens werden 34 padden opgetekend op de afgesloten St. Michielsdreef (*Teenbossendreef-Duboislaan*).

Prettig was dat 's ochtends een familie uit Sint-Genesius-Rode met vijf kinderen langs kwam.

© Dirk Raes

Op vrijdagavond 12 bedroeg de temperatuur om 22:30u. 9°C. (19:00u. was het 12°C), echter een matige, ietwat uitdrogende wind werd opgetekend in de vallei. Dit is ongunstig voor de trek. Rolf van Steenkiste en Mieke kwamen ook langs, maar ook een familie uit Sint-Genesius-Rode met 2 kinderen.

Een 15-tal vinpootsalamanders (zie beeld onder) werden geteld alsook een 25 tal padden (mannetjes) en 10-tal amplex. Bij de terugkeer werden 24 padden opgetekend op de afgesloten St. Michielsdreef (*Teenbossendreef-Duboislaan*).

Tegen 04:40u. was de temperatuur gedaald tot 7°C en 43 padden en 19 vinpootsalamanders staken over. Op de afgesloten St. Michielsdreef (*Teenbossendreef-Duboislaan*) werd 21 padden geteld.

© Rolf Van Steenkiste

Echter, niet alles was rozengeur en maneschijn.

* er werd spijtig genoeg vastgesteld dat op verschillende plaatsen ei-afzetting plaats gevonden had en dit op het asfalt. Wellicht is het wachten na deze lange winter voor de wijfjes te lang geweest en werden de eieren vroegtijdig geloosd.

* tevens bleek -in vergelijking met de vorige jaren- dat vooral mannetjes eerder mager waren. De lange, aanhoudende winter heeft er wellicht voor gezorgd dat veel van de vetreserve verbruikt werd.

* wat vooral zorgen baart is de 10cm. hoge borduursteen.

Deze is op verschillende plaatsen niet of moeilijk overbrugbaar tijdens de migratie. De dieren trokken er langsheen, soms wel over een afstand van ruim 50m. verder om dan een gepaste, minder hoge plaats te vinden. Deze plaats kon ofwel een verlaagde borduursteen zijn ofwel een verhoogd wegdek en dit door zand, takjes en/of bladeren. De dieren gebruikten dit dan om tegen de borduursteen op te klimmen.

Vooraf vinpootsalamanders hadden last van de hoge borduursteen. Op één plaats werden vier stuks samen gevonden. Bijgaande foto's illustreren dit alles.

Voorlopige conclusie.

- dit was geen systematische telling zoals de voorbije drie jaar, maar deze cijfers zijn duidelijk een momentopname. Exacte aantallen amfibieën die overgestoken zijn kan men derhalve niet weergeven.

- 2013 had een uitzonderlijke lange winter.

Normaal valt het hoogtepunt van de paddenmigratie zo'n 3 weken vroeger dan nu. Door deze vertraging viel het afsluiten van de Duboislaan in de Paasvakantie (veel minder verkeer) en kon deze weg perfect afgesloten worden na het spitsuur/perfect geopend voor het spitsuur. Bij een reguliere trek midden-maart, is het vroeger donker en later licht.

Ter info. :

	Zon		Burg. schemering	
	opkomst	ondergang	begin	einde
15 03 2013	06:56u.	18.47u.	06:24u.	19:20u.
12 04 2013	06:54u.	20:33u.	06:20u.	21:08u.

bron : <http://www.astro.oma.be/GENERAL/INFO/nli007.html> en http://www.astro.oma.be/GENERAL/INFO/nzon/zon_2013.html#04

Vooraf een eventuele geschatte sluitingstijd (18:15u.?) en iets minder een geschatte openingstijd (06:30u.?) vallen midden-maart dan middenin de (avond)spits.

- deze 3 nachten afsluiten Duboislaan was een proefproject op initiatief van het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode en dit in samenwerking met de Gemeente Hoeilaart en Ukkel en Leefmilieu Brussel (Brussels Instituut voor Milieubeheer) en het Agentschap voor Natuur en Bos.

Echter, een op sommige plaatsen té hoge borduursteen is één zaak. Een andere zaak is een duurzame en evenwichtige oplossing voor dit migratieknelpunt.

© Dirk Raes

© Dirk Raes

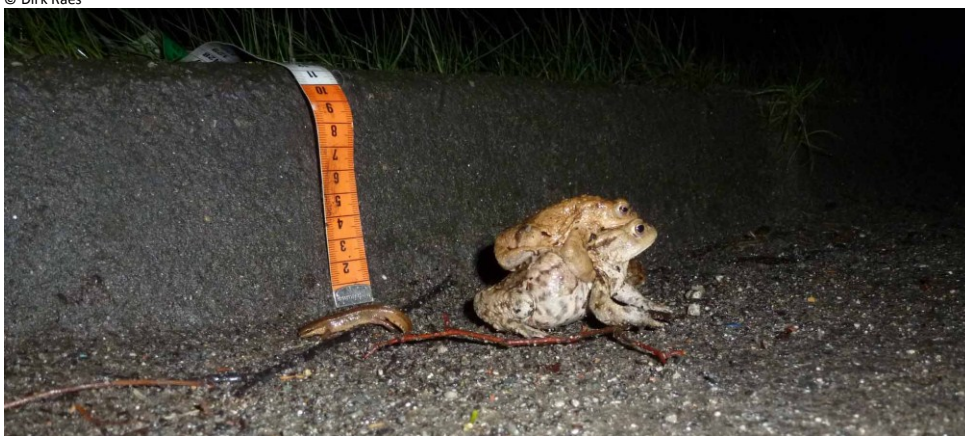
© Dirk Raes

© Dirk Raes

© Dirk Raes

© Dirk Raes

© Dirk Raes

lage boordsteen nabij de parking en t.o.v. de Lindenvijver.

Dankwoord.

Namens de amfibieën, mijn persoonlijke dank aan iedereen die zich ten volle ingezet heeft om dit proefproject mogelijk te maken.

© Dirk Raes

© Dirk Raes

Burgerlijke schemering aan de Ganzenpootvijver op 11 april 2013 te 20:32u.

Dirk Raes, boswachter, regio Groenendaal, Zoniënwoud Agentschap voor Natuur en Bos.
Waterloo-steenweg 1, B-1640 Sint Genesius Rode.
e-mail : dirk.raes@lne.vlaanderen.be

